

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi ré-
szére vonatkozó közle-
mények küldendők: fő-
utca 186. szám.

Kiadó hivatal:

Nagy Ferenc könyv-
kereskedése, hová az
előfizetési pénzek, hir-
detések, hirdetés-díjak
és reclamatiók
küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — Hirdetési díjak: Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyilttér”ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, va-
sárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással,
vagy vidékre postán

egész évre . 6 frt —
fél „ . 3 frt —
negyed „ . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

A szolgabíró.

Gyula, 1871. nov. 19.

A közigazgatás terén az ország első helyén áll szerintünk a felelős belügyminister, második helyén a felelős alispán, harmadik helyén a felelős szolgabíró.

Közelebbi cikkünkben igyekeztünk felmutatni azon álláspontot, melyet szerintünk az új megye alispánjának el kell foglalni, hogy törvénykivánta feladatának a megye és a haza jól felfogott érdeke s felvirágztatása s a kellő rend óvatossága fentartása végett elfoglalni kell, s azon egyéni jellemzőségeket, melylyel, hogy feladatának megfelelhessen, birta szükségkép mellőzhetlen; most megkísértem összefoglalt rövidséggel elmondani azon teendőket sorozatát, melyek a megyei szolgabírótól megkivántatnak, igazolására annak, hogy egy szolgabírótól, ki hivatalban van a közigazgatás egész gépezetét a végrehajtás keretébe vezetni, s e tekintetben önállóan is intézkedni, nem egyedül az erélyesség, de valóban törvénytudományi készség, jártasság is megkivántatik, és pedig nagyobb mértékben, mint egy társbírósi ülnökben, kit a többség netalán botlásában helyreigazíthat, és ezt annyival inkább tesszük, mivel némelyek a közelebb tartott megyegyűlésen ez iránt tagadólag hangosan nyilatkoztak.

Ki a közigazgatás körében csak némi tájékozottsággal is bír, nem tagadhatja, hogy

ha annak az alispán feje, úgy a szolgabíró oly keze-lába, mely nélkül amannak minden intézkedése meghiúsítatik, s eredményt fel nem mutathat.

Nem kételkedhetik erről az, ki csak némileg is figyelme tárgyul tette azon sokoldalú kötelemeket s teendőket, melyekkel a törvény és törvényes gyakorlat a szolgabírót felruházta; megkísértjük azt főbb vonásokban előadni, hogy e hivatal fontossága most a választások előestéjén tiszta világosságban álljon előttünk.

Az 1871. XLII. t. c. 61. §-a szerint ő a járás első tisztviselője, s mint ilyen felügyel a hatósága alatt álló községekre, gyakorolja azon jogokat, és teljesíti azon kötelességeket, melyeket a törvény és szabályrendeletek reá ruháznak; — ebből ki-folyólag:

1-ször. A községi ügyekre nézve felügyel, hogy az 1871. évi községi törvény értelmében, azok önkormányzatukat szabadon gyakoroltathassák, s hogy a községi vagyon kellőleg hasznosítható s kezeltesse; s ezek tekintetében valódi ellenőrséget kell hogy gyakoroljon.

2-ször. Ugyancsak ő ügyel a községi ár-
vák jogaira s vagyonára, hogy azok a megyei szabályzat értelmében kezeltesse, s általában a járásában levő községi gyámok eljárását ellenőrizni hivatva van.

3-ször. Iskolai és nevelési ügyekben a hitfelekezeti és községi egyháztanácsot tör-

vényes intézkedéseikben gyámolítani, s a nevelési ügy hátrányára mulasztást tanusító ellen az 1868. XXXVIII. t. c. értelmében a birságokat behajtja, — s a vallási rendőrséget a vallás szabad gyakorlásának háborítása esetében az 1791. 26. t. c. értelmében gyakorolja.

4-szer. Kereskedelmi ügyekben az 1868. VI. t. c. értelmében hozzá utasítottakat fogyanatosítja; a köréhez tartozó iparjogosultságokat, engedélyeket, az illetők meghallgatásával, a törvény értelmében kiadja, — az ipar háborítók, úgy jogosulatlan ipar-
üzők felett első folyamodásilag határoz; a mértékek, árszabások hiteles voltát ellenőrzi, — gőzgépek s kazánok tökéletessége s helyiségei felett közbiztonság tekintetében gondozni köteles.

5-ször. Az országos közigazgatás tekintetében a földmívelés, erdészet, vadászat, halászat körében a törvények s felsőbbi rendeletek értelmében eljár, s első folyamodásilag ezekben a rendőrségi törvények s hatósági szabályok értelmében határozatot hoz.

6-ször. Az országos, megyei, közlekedési és határ utaknak, nemkülönben az azokon levő hidaknak jó karbani tartásáról gondoskodni köteles, s e tekintetben a megye mérnökét ellenőrzi; a közmunka körében az 1844. 18. t. c. értelmében eljár, s az előjárásait a nép érdekének megfelelőleg ellenőrzi, s a munkák pontos és szabályos teljesítésére felügyel; valamint az 1868. IV

TÁRCA

Mikor én újdonság voltam.

(Őszinte vallomás.)

Hogy esett hogy nem esett, felcsaptam ideiglenes újdonságnak egy vidéki elterjedt napi lapnál. Könnyen vettem az egész dolgot, hisz van-e valami könnyebb anél, mint leírni a megtörtént apró kis dolgokat egyszerűen, úgy a hógy a hűség és világosság megkivánja. Ez ép nekem való lesz — gondolám a szerkesztő felhívása folytán — nekem, ki ha „el is követtem“ valamit eddig, az mind olyan ephemer apró historia volt, mint csak egy újdonság, mely már másnap a feledékenység nyugalmas csendjébe boldogul át.

Ily nyugalmas gondolatokkal foglaltam el az első nap, apró papírszeletekkel behintett asztalommat a szerkesztőségben, — s mindjárt meg is kezdém magasatos hivatásom gyakorlatát, lefirkantván a látott vagy hallott apróságokat. A rovat szerencsésen megtelt; — bagatell az egész!

Jövök másnap, és jönnek tollamból ismét az újdonságok, hah de rovatom még elnyelne négy-ötöt, — s nincs, épen nincs tárgy!

Mit tegyünk?! A rendőség le van hordva (napi tárgy); a „germanizáció“ szerepel (napi tárgy); írjunk egy hosszú „beküldött“-et a rosztól. Jól megy.

Jövök fel harmadnap kissé elkésve. Kézirat kell... még pedig újdonság. A szerk. szánalommal hunyorog felém, s én kinosan pislogok Gutenberg templomának egyik angyalkájára, a borzas szedőgyerekekre, — ki rendíthetetlen phlegmával várja a papírszeleteket.

— Barátom szerk. tud-e valamit?

De barátom szerk. nem tud semmit; hanem vigasztal, hogy legyek nyugodt, — szabad hazudni rogyásig!

— Hazudni?! — kiálték elszörnyűködve — hazudni egy egész sereg okos embernek, — na ez nagyon fura!

— Mit mondott barátom „dondász“ mit mondott? Kereplé szerk.-öm; az istenért ne kívánja, hogy megbámuljam!

— Már mint mi okon, könyörgöm?

— Nem tudom jól értettem-e; de mintha biztatásomért kifakadt volna...

— Igenis szerk. ön hazugságot ajánl nekem; ön morális irányomból akar kilököni...

— Hah ezer olló... tehát miket eddig összeírt az újdonsági rovatba, tán mind igaz?

— Egy szóig!

— Bám — bámu — bámulok...

— S ha hazudni fogok?

— Kötelességét teljesítendi.

Na engem megtettek — gondolám, s mit tehettem mást, megadtam magam végzetemnek, s írtam

olyan tizenkét újdonságot, — melyből egy mákszemnyi sem történt meg.

Másnapra már könyörtölt rajtam a pezsgő világ, s néhány dühös „beküldött“-öz, — mindössze is két mesét írtam, hogy megadjam rovatomnak kellő alakját. —

Hajh de következtek aztán egymásután az üresebbnél-üresebb napok, melyeken oh de hányszor sóhajtott föl szent Demanx-hoz, mi közt furábnál-furább meséket szoriték ki tollamból.

Megvallva, kezdett bántani a lelkiismeret; emlékezem rá, hogy mily örömet okozott nekem egy gazdáját vesztett tanyai kuvasz fel s alá száguldozása, s mint siettem a szerkesztőségbe, megírni ezt a ritka jelenséget, — oh mert ép e napon előre összeírtam vagy három számra való — hazugságot.

S itt még ne könnyezze drága lelkem olvasó, mert még nincs vége a siralmas önvádnak, oh nincs vége!

Képzeld el könyörgöm, egyszer csak kikoptam a hazugságokból. Ekkor már egy hónapos újdonság valék, valóságos Demanx; de annak rugalmassága nélkül, mert e folytonos „költés“ bágyasztá kedélyemet.

Mit tettem hát?

Égek a belső fájdalomtól; de töredelmesen bevallom, hogy — loptam.

Elő vettem az öreg „Vasárnapi ujság“ egy ré-

t. c. és 1811. t. c. értelmében a vízi munkálatok felett a csatornákról és a kisajátítások körében intézkedik.

7-szer. Az egészségügyre a fenálló szabályok szerint rendőrséget gyakorol s azok tekintetében intézkedik; az orvosokat a himlőoltás, szülészeti ügyek s általában a betegek ellátása körüli eljárásaikban ellenőrzi, azokat keretében, működéseikben támogatja, s ragályos vagy járványos betegségek esetében az időnkint hozott szabályok szerint ő intézkedik.

8-szor. Katonai ügyekben az 1868. XL. t. c. értelmében az ujoncállítási előmunkálatokat és sorozásokat közremunkálásával vezeti, foganatosítja, a felsőbbi utasítások szerint a honvédekről, tartalékosokról, sérvitézekekről külön-külön kimutatásokat vezet, s azok gyors behívásáról ő rendelkezik; felügyel a beszállások s előfogatok rendére, s általában minden katonai kérvények érdemében a polgárok családi körülményeinek figyelembe vételével első helyen véleményezni hivatva van.

9-szer. Hivatásához tartozik az 1868. évi XXI. t. c. értelmében s rendeletéhez képest az országos és megyei adók behajtásának kellő rendben az adózók körülményei megfigyelésével bár, de pontos foganatosítására felügyelni, — főleg a pénztári közegek végrehajtása körében egyrészt segédkezet nyújtani, másrészt a nép érdekében figyelemmel lenni, hogy azok által az adózók a törvény szellemével meg nem egyeztethető önkénykedéstől megóvassanak.

10-szer. A rend és csend fentartására felügyelni kötelessége, s ez érdemben a személy- és vagyonbiztonság felett örökös; hatáskörén belül alattas közegeihez e tekintetben rendeleteket bocsát ki s azok foganatosítására felügyel; a csend- és rendezavarás eseteiben a rendészeti törvények szerint saját felelősségére eljár, s e végett a rendőri közegek: csendbiztosok, pandurok, s egyéb őrségek felett rendelkezik, — a cseléd- és vándorkönyvek, utlevelek kiadása, láttamozása ötlet illeti. A kétes egyének letartóztatását, kiutasítását vagy eltoloncolását elrendeli; a nép- vagy bármi társulati gyűlések tartása körül első sorban rendelkezik; építkezések s tűzoltási rendőrségek felett főfelügyelet ötlet illeti.

11-szer. A megyei alispán utján vett felsőbbi rendeleteket végrehajtja, a községi elöljárók évenkénti megválasztását vezeti, s ezekben a megye hatóságát képviseli, — ezek működése felett a hozzájuk kibocsátott rendeletek foganatosítása felett rendelkezik.

gibb vaskos kötetét (aranytárat a jó öreg Pákh pikáns ujdonságainak) s mi csak általánosan érdekes vala, azt mind kilopogattam (mü nyelven elhódítottam) annak ujdonsági rovatából.

És így ment ez, — én csak felsétáltam a szerkesztőségbe az otthon elkészített kéziratral, s büszkén eregetve szivarom bodor felhőzeteit, nagy képpel hallgattam szerk. barátom meg nem szünő dicséreteit, hogy ilyen legénye még sohase volt! Nagyörömmre a rendes ujdondász végre visszatért külföldi utjáról, s én örömkönyvek közt adám át neki az ideiglenesen fölvetett tollat, — belső örömmel térvén meg a közönség közé, melynek annyit füllenttem másfél hónapon át.

S ime alig hogy átléptem a szerkesztőség küszöbét, megcsip egy újságfaló ösmérésöm, s megtudván, hogy bevégeztem ujdondászai rövid pályámat, nem késik ez alkalommal egekig magasztalni; mert ő még oly élénk rovatot mint az ujdonságoké volt az én kezelésem alatt különösen most később, — soha de sohase olvasott! Meghiszem!

Sipos Soma.

12-szer. A sajtó, hirlap s mindenféle társas egyletek körében felügyeleti kötelességeit, a megyei s a törvények utasításai szerint teljesíti. — Műemlékek, régészeti tárgyaknak a nemzet számára fentartásáról gondoskodni kötelességei közé tartozik; — letét-könyvet vezet s a nagyobb összegeknek az alispán kezéhez juttatásáról intézkedik.

13-szor. Törvényhatósági joggal föl nem ruházott városokban a vásárbírósgot gyakorolja.

Ezek főbb vonásai azon teendők halmozának, melyek mind a főszolgabíró, mint a közigazgatási járás főtisztviselőjét illetik, — melyekből kétségtelen, hogy egy főszolgabírónak kötelességei s a batos teljesíthetőségéhez azon felül, hogy józan ítélő fő, erélyességgel párosult tapintatos eljárás, ember ismerettel s a nép vezetéséhez érteni hivatáson kívül, a törvénytudományban teljes jártasság, képzettség is megkívánatik, és pedig jobban, mint egy vásárbírósgai ülnökben. — Megyénk választási jogát rövid napok mulva gyakorolni fogja; rajtunk áll, hogy leendő szolgabírónak olyanokat szemeljünk ki, kik bizton azon törvénytudományi jártassággal, a végrehajtási keserves kötelesség körüli azon ovatos kormányzói bölcseséggel, a néppel való bánásmóddal azon tapintatosságával bírnak, melyek töle megkívánatnak, hogy így a nép leendő szolgabírójában ne egyes hatalmasok teremtményeit szemlélje, hanem benne a törvény és rend biztos őret, s szeplőtlen kezelőjét, a közbiztonság éber zálogát, s minden jogosulatlan sérelmeinek teljes bizodalmu közbecsülését s ragaszkodását bíró paizsát tisztelje.

Országgyűlés.

Nov. 16-án. Elnök felolvassa Andrassy Gyula gróf következő levelét: „Ó cs. és ap. kir. felsége f. hó 14-én kelt legfelsőbb kéziratával a felséges uralkodóház és a külügyek miniszterévé kineveztetésem folytán, az általam eddig viselt magyar miniszterelnöki állástól s a m. kir. honvédelmi miniszterium vezetésétől legkegyelmesebben fölmenteni méltóztatott. Miről méltóságodat értesíteni kötelességemnek tartottam,“ mely tudomásul vétetik. — Továbbá Mihályi jegyző olvassa az ő felségétől érkezett leiratot, melyben a közös külügyminiszterévé kinevezett gróf Andrassy Gyula helyett Lónyay Menyhért gróf nevezetik ki magyar miniszterelnökké, a ki ezután többi ministertársaival a terembe lépven, több helyen tetszéssel kísért beszéddel mutatja be magát miniszterelnökkül. — Ezután a fentebbiekre vonatkozó királyi leirat átküldetett a főrendekhez. — Elnök előterjeszti a képviselőház bizottságába megválasztott új tagokat. — Simonyi Ernő nem tesz észrevételt a szabályszerűen kiállított királyi leirat ellen, de kijelenti, hogy miután az új miniszterelnök csak pártjától kért támogatást követendő politikája tekintetében, ő mint ennek ellenese iránta bizalommal nem viseltethetik. — Szél Kálmán a pénzügyi bizottság előadója, benyújtja a bizottság jelentését az 1872. évi költségvetés tárgyában. A bizottság munkálata egy fő jelentésből áll, s azonkívül Ghyczy Kálmán és Szontág Pál (csanádi) bizottsági tagok egy különvéleményt nyújtanak be. Következik a napirenden kitűzött tárgy, a telepítvényesekről, mely azonban az idő előhaldottsága végett egészen nem fejeztetett be.

Hazai közügyek.

— A magyar és a közös miniszterválság megnyerte befejezését a következő királyi kéziratok által, melyeket a hivatalos lap közöl:

I. Kedves gróf Andrassy! Midőn önt magyar miniszteri állásától és a honvédelmi miniszterium vezetésétől ezennel fölmentem, örömmel használok föl ez alkalmat is önnek azon kiváló és sikeres szolgálatait, melyeket nekem, valamint ha-

zájának és a monarchiának tett, őszinte köszönetem nyilvánítani. Kelt Bécsben, 1871. évi november 14-én Ferencz József, s. k.

II. Kedves gróf Lónyay! Önt ezennel magyar miniszterelnökké kinevezem. Kelt Bécsben, 1871. évi november 14-én. Ferencz József, s. k. Gróf Andrassy Gyula, s. k.

III. Kedves gróf Andrassy! Kinevezem önt Házam és a külügyek miniszterévé, s egyuttal megbízom önt a közös miniszteri tanács elnökségével. Kelt Bécsben 1871. évi november 14. Ferencz József s. k. Bárány Kuhn altábornagy.

IV. Kedves gróf Lónyay! Gróf Andrassy Gyulának Házam s a külügyek miniszterévé történt kineveztetése folytán, magyar miniszteriumom összes tagjai tárcáikat rendelkezésemre bocsátván, önnek e részbeni előterjesztésére báró Wenckheim Béla személyem körüli, Szlavy József földművelés-, ipar- és kereskedelmi, Kerkapoly Károly országos pénzügyi, Tóth Vilmos belügyi, Pauler Tivadar vallás- és közoktatási, Bittó István igazságügyi, Tisza Lajos közmunka- és közlekedési, végre gróf Pejácsevics Péter horvát-, szlavyon- és dalmátországi minisztereimet jelen állásaikban ezennel megerősítem, s a honvédelmi miniszterium ideiglenes vezetésével önt bizom meg. Kelt Bécsben, 1871. évi november 14-én. Ferencz József, s. k. Gróf Lónyay Menyhért, s. k.

Ugyancsak a hivatalos lapban olvassuk, hogy Andrassy Gyula és Lónyay Menyhért grófok az esküt új minőségükben f. hó. 13-án tették le a király kezébe.

Külföld.

A franciaországi nemzetgyűlés szünetelése óta, Thiers a diplomacia képviselőjében nagyobb változást szándékozik eszközölni, mi által ama testületet a bonapartista elemektől kívánja megtisztítani. — Továbbá a kormány nagy erődítési munkálatokat szándékozik tétetni. Így Belfort, Besancon és az egész keleti határnak Pontarlierig való megerősítésére vonatkozó tervek már készek. — Belfort, Páris után, Franciaország legerősebb helyévé tétetik, — mely egymással összeköttetésben álló külön álló várakkal fog körülvétni, és ugyan e rendszert alkalmazzák Besanconra is. A Jura minden szorosa, az egész francia határ minden kijárása — egy egyöntetű terv szerint fog megerősíteni. — A Bonaparte család Eugenie nevenapja alkalmából 14-én Chislehurstban családi ünnepélyt ült. A Párisból érkezett küldöttséget Bonaparte Lajos fogadta. A néhai császári gárda néhány tisztje Eugeniának virágcsokrot küldött. Bonaparte Lajos a fogadtatás alkalmával megilletődöttnek mutatá magát.

Lausanne-i táviratok szerint Genfben iszonyu tüzvész tört ki, mely egész napon át dühöngött. A Rhone utsa részben egészen el van pusztítva, „Coronne“ szálloda lángokban áll.

Izabella a volt spanyol királyné, a „Gaulois“ tudósítása szerint, család folytán jelentékeny összegtől fosztott meg. Az egész történet oly titokteljes, hogy alig mernek róla beszélni. Hosszabb kutatás után rájöttek, hogy Izabella egy iparlovag csalásának lett áldozata, ki nem csak kegyét tudta megnyerni, hanem ékszerei közelébe jutva, ezek nagyrészevel odább állt.

A pápa nem akar beleegyezni a hatalmak kettős képviselőjébe, mert nem akar oly diplomatákkal érintkezni, kik az olasz királynál vannak hitelesítve, mert Rómában szerinte más uralkodó nem lehet mint a pápa.

Jelentése

Herrich Károly közlekedési miniszteri osztálytanácsosnak a Körös-Berettyó völgyi szabályozási tervek és műveletek megvizsgálása alkalmával tett tapasztalatairól. (Benyújtva b. Wenckheim Lászlóhoz, mint a Körös-Berettyó völgyi szab. közp. igazgató választmány elnökéhez.)

(Folytatás.)

Tehát ezen két jelenegből, hogy :

1) Az árvizek kiváltságát a folyam vonaloknak egyetlen egy pontján sem nyújtottak a vidéken,

2) Hogy úgy fent, mint közbül, sőt az alsó részén a völgynek az apadás rögtön és következetesen beállott,

bizton szabad minden tétova nélkül állítani, hogy a Körösök szabályozásánál s azoknak végrehajtásánál elvhibával, vagy téves rendszerrel nincs bajunk, sőt ellenkezőleg szabad állítani, hogy ezen helyes alappal és elvvel megindított szabályozás vidékének felvirágzását fogja előidézni: ha az vas türelemmel és következetességgel fog végrehajtani, és végrehajtás után ernyedetlen szorgalommal és óvatossággal fog fentartatni.

Ha minden habozás nélkül meggyőződésem fejezem ki akkor, midőn állítom, hogy a legovatósab szemle után elvhibát nem láttam sem a keresztülvitelben, sem a szabályozási tervzetben, úgy ellenben ismét csak meggyőződésem fejezem ki, ha megemlítem, hogy hiányosabban, vagy hogy igen szelid legyenek, nagyobb felületességgel alig lehetett volna a szabályozási vonaloknak egyes részeit kiállítani, mint a hogy azok kiállítva, hogy azonban e tekintetben világosabb lehessenek, kénytelen vagyok az egyes vonalokra részletesen áttérni.

1) Fehér-Körös.

A Fehér-Körös töltésvonalait a beömlés pontjától fel egészen a Csig-éri töltésekig megselelve, azokat a legrendetlenebb, lehet mondani elhagyott állapotban találtam, mennyiben a buján sarjadjó bozót és gaz miatt a töltés testét sehol ki nem vehettem, s csak is egyes pontokon gondos és fáradságos keresztülhatolás után vehettem ki némileg és így állíthatom, hogy itt töltés-részről sem víz, sem száraz oldalt szó sincs, — sem töltéskorona szélességről, mely gyakran legfeljebb 2 láb — de igen jó esetben is alig 5 láb — még leghelyesebb a gátvonal magassága, mely ezen epochalis viz által is kevés mérvben, s csak is 1—2" láb között, s azt is csak helyenként haladhatott meg. És ezen rossz töltésvonal minden rendes felügyelet nélkül dacoljon a viznek? azt tőle kívánni sem lehet. Olaszországban a vizek kora ússzel jelennek meg, — ők téli vagy kora tavaszi árvizekről mit sem tudnak, — az a ritkaságok közé tartozik — s még is jól készített töltéseik koronája ily kissébb folyóknál, mint a Fehér-Körös 3—5 méter vagy is közel 10—16 láb széles, nagyobb folyóknál ellenben 32—36 láb. Töltéseik a legmagasabb viz felett 3—5 láb biztonságot nyújtanak — minden 5 láb víznyomásnak oly széles tetéjü padkát adnak, minővel magával a töltés bír. És ezen biztos jó töltésrendszert kényelmes lakokban elhelyezett rendes töltésőrök őrzik, kiknek első jeladásra segítségükre állanak a rendkívüli őrök, — veszély esetére pedig az egész illető érdekelt vidéknek, erre évenként előre kijelölt férfi ereje.

(Folytatása következik.)

Ujdonságok.

— Az új megyei bizottság tagjainak megválasztására határidőül megyszerzte a folyó november hó 27-ik napja lévén kitzve, arról a közönséget tájékoztató végzet azzal figyelmeztetjük, hogy a megye által nyomatott szavazatlaponak az illető választási elnökök közötti szétosztása már megkezdett. Nem tartjuk feleslegesnek ez alkalommal a törvény azon némely helyeit is dióhéjban idézni, melyek a választásra vonatkoznak. Ezek szerint: 1. Választó és választható a törvényhatóság mindazon lakosa, a ki országgyűlési képviselőválasztásra jogosítva van. 2. Ha olyan választatik meg, ki mint egyik legtöbb adót fizető már tagja a bizottságnak és a választást elfogadja, helye a sorrendben következő legtöbb adófizető által pótolatik. 3. Az, a ki több helyen választatott meg, azon kerületet fogja képviselni, melyet a főispánhoz intézett nyilatkozata szerint képviselni kíván. 4. A választás a szavazók nevének és lakhelyének nyilvános feljegyzése mellett személyesen beadott szavazatlapon által történik. Ha a szavazatlapon több nevet tartalmaz, mint a hány bizottsági tagot a kerület választani jogosítva van, az utol-

irott nevek számba nem vétetnek. Ha többen egyenlő szavazatot nyernek, a fölött, hogy melyik legyen bizottsági tag, a választási elnök által kihuzott sorsdönt. 5. A választók a választás megnyitásakor az elnök mellé 4 bizalmi férfit jelölnek ki maguk közül. Ha e joggal élni nem akarnak, a bizalmi férfiakat az elnök nevezi ki. 6. A választás egy napig tart; kezdődik reggeli 8 órakor és végződik esti 6 órakor. A határidőn túl szavazatot elfogadni nem szabad.

— Gyula város előjárósága, az Alsó-Fehér-Körös szabályozási társulat által, 9620 frt 4 kr szab. költségnek 8 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett leendő megfizetésére szólíttatván fel, választatában oda nyilatkozott, hogy az érintett szab. költségek azonnali befizetésére szorított lakosság részéről a gyulai határbeli körösparti műveletek kis mérvű és felügyelet nélküli előhaladása s ekként a hasztalanoknak vélt befizetések miatt gyakori felszólalások s panaszok tétetvén, s az előjáróság küldöttségileg maga is arról győződ- vén meg, hogy a már befizetett 10,174 frt 37 krnyi összeghez képest mily csekély és össze nem függő munkálatok teljesítettek a gyulai határban, s hogy a Fekete-Körös oldalán még mily terjedelmes rész várakozik kiépítésre: mindezeknél fogva az előjáróság fentartja magának, hogy a kérdéses követelésbe vett összeget csak is a város határbeli silány töltéseken teendő és időnkint számba veendő munkálatokért fogja lefizetni, s a társulati elnökséggel a befolyt pénzek mennyiségét időnként tudatni fogja a végből, hogy a munkálatok mindig a befolyt összeg erejéig terjesztessenek, s hogy azok egy városi küldöttség jelenlétében vétessenek számba.

— Az országos magyar gazdasszony-egylet a békésmegyei árvizkárosultak között leendő kiosztás végett 3000 frtot küldött az alispáni hivatalhoz.

+ A helybeli dalárda mint már említők e hó 25-én csakugyan megtartandja dalestélyét, táncmulatsággal egybekötve. S itt ujjal felhívjuk közönségünk figyelmét ez estélyre, mely kétszeres élvezetet fog nyújtani, a dal- s táncban. A program következőleg van megállapítva: 1. Bordal, Egressy B.-tól. 2. Serenade, Slr.-tól. 3. Édes lyánykám, Huber K.-tól. 4. Országos bordal, Thern K.-tól. 5. Loreley, Silcher-től. 6. Jössz tehát! polka H.-tól. Változatot annyira, hogy a közönség — nem zárva ki a műértőket sem — elég élvezetet találjanak, és elég rövid arra, hogy unalmuassá ne váljanak.

+ Színészek jönnek. Mint halljuk a jövő hó elején színtársulat fogja városunkat meglátogatni, Csóka Sándor igazgatása alatt, ki már régebben működik megyénk különböző helyein. Egy jó kis társulat mindenestre elfér városunkban, a téli esték unalmait elűzni.

+ Borzasztó gyilkosság. Füzes-Gyarmaton egy apának három fia volt, kik a legnagyobb viszályban éltek egymás közt, utóbbi időben aztán elváltak egymástól, egyik apósához, másik szolgálatba ment, harmadik a szülői háznál maradt. A viszálykodás azonban ez elkülönzés által sem szűnt meg. A mult héten a két nagyobb a szülői háznál és apósánál lakó összekocant, mely aztán azzal végződött, hogy utóbbi bátyja karját vasvillával dőfé kereszttől. Erre a tettest a község börtönébe csukták, honnan azonban ma egy hete éjjel kiszökött, s egyenesen a szülői háznak tartva alvó testvérét szíven s gyomorban összevagdálva meggyilkolá. A tusára felébredt apa hasonló sorsban részesült s midőn a zajra az édes anya is bejött s látta meggyilkolt férjét és gyermekét, követelése a gyilkostól, hogy most már ölje meg őt is, — a gyilkos gyermek előbb vonakodott, de ismételt követelésre anyját is meggyilkolá. — A borzasztó tett után magát akará kivégezni nyakán és gyomrán mély sebeket ejtve a szülő s testvér gyilkoló kézzel, azonban a sebek nem idézték elő rögtöni halálát, s még tudósításunk vételekor élt, azonban a gyomron ejtett vágás annyira mély, hogy felgyógyulása alig bízhető.

+ Hat bizen az ember meg se álmodja, hogy mire ébred. Ma így, holnap úgy — forgandó az

idők járása. Így például ezelőtt néhány héttel meglehetősen időjárásunk volt, mig most az évszak vi-zenyősre fordult s a megyénkbeli baloldal proklamáció-árját is nyakunkra hozta. Láttuk és olvastuk s legközelebbi számunkban tüzetesebben is foglalkozandunk vele; eddig is azonban olvasóink megnyugtatóra jelezhetjük, az európai sulyegyen e proklamáció megjelenése által megzavarva nincsen.

+ Szalay Sándor min. tan. váltóhamisítása országszerte ismeretes már, de nem csak váltókat hamisított, hanem mint olvassuk az öreg Tancsics Mihály orosházi kerületi képviselőt 1000 frt értékig megcsalta.

Vasuti menetrend.

Nagy-Várad — Szeged.

Indulás	óra p.	Érkezés	óra p.
Nagy-Várad	5 5 d. u.	Szeged	érek. 11 19 éjjel
Less	5 34 "		ind. 3 34 regg
Cséffa	5 54 "	H.-M.-Vásárhely	4 34 "
Szalonta	6 23 este	Sámszon	5 12 "
Sarkad	7 4 "	Orosháza	5 46 "
Gyula	7 34 "	Csorvás	6 17 "
Csaba	érek. 8 1 "	Gerendás	6 39 "
Gerendás	ind. 8 40 "	Csaba	érek. 7 — "
Csorvás	8 58 "	Gyula	ind. 7 40 "
Orosháza	9 16 "	Sarkad	8 20 "
Sámszon	9 45 "	Szalonta	8 52 "
H.-M.-Vásárhely	10 5 éjjel	Cséffa	9 29 d. e.
Szeged	érek. 10 44 "	Less	10 6 "
	érek. 11 29 "	Nagy-Várad	10 28 "
	ind. 3 24 regg.		11 — "

Pest — Arad.

Pest	7 30 regg.	Gyula	3 20 d. u.
Arad	12 25 d. u.	Arad	3 42 "
Gyula	12 38 "	Pest	8 37 este.

Pest — Várad.

Pest	5 37 d. u.	Gyula	8 10 regg.
		Nagy-Várad	11 — d. e.

Hetivásári tudósítás.

A naponkint mélyebb-mélyebb sár dacára is, — ma jó középszerű piac volt a behozatalt illetőleg.

Gabonafélék 150—160 szekeren, különösen pedig morzsolt kukoricát igen sokat hoztak kivált Kigyósról, de Csorvásról, Apáczárról, Elekről és sok más szomszédos helyről; mire az adott okot, hogy a mult heti piacra kevés érkezvén a kukoricából, akkor nyers kukoricát sem nem igen lehetett 8 frton alul venni.

Kik erre számítottak, ma nagyon megcsal-koztak; mert bár a piac kezdetén még tartotta magát úgy a hogy kukorica ára, a vásár közepén már érezhetően enyhült, a végén pedig roppant mérvben leestek. Ugyhogy még az árak 6 frtig is lesüllyedtek köblönként; — mihez képest az árak 6 frtól 7 frtig; kivételképp itt-ott 7 frt 20— és 50 krig voltak észlelhetők a vételi időhöz, és az árú minőséghez képest.

Árpát is jócskán hoztak, — s ezért is, a miatt is, mert a kukorica ára csökkent, — nem volt kapós, vesztett is árából 30—50 krt; — ugyhogy ma már nem volt 5 frtes, de itt-ott, igen is volt 4 frt 50 kros árpa, pedig egészséges.

A búzát mult heti áraikon tartogatták, — de a vidékről fogyasztók nem jövének, s a helybelieket is akadályozván az eső és sár, — a kereskedők is alig vettek valamit, gyenge volt a kelet, — s finom buza még vesztett is árából, — a csekélyes és közepesréti is alig birván megtartani árát. — 11 frton felül nem igen kelt el buza. — Zab hiányzott, pedig napi fogyasztásra keresték; — árt nem jegyeshetni. Köles egy-két köblönként itt-ott volt, 4 frt 40 krra tartogatták.

A sertés vásár jóval nagyobb volt, mint a mult heti; — a javítottakból, a Kőbányára dolgozó ide való kupecsek, néhány darabot a lehozandók lehozása mellett páronkint három mázsásokat fontonként 26 krral vették; — ilyen áron vagy fél krral alább is a hét folyamában házaktól is vásárolgattak a kupecsek.

Egyébként egyes könnyebb 120—130 fontosokat lehetett szorult emberektől 23—24 krral, egészen könnyű 70—80 fontos frisingeket pedig 18—19 krral venni.

Szarvasmarha szép számmal leginkább tehén és rugottborju, — s néhány csekély javított ökör, összesen 50—55 db; — ló pedig 65—70 db. volt, eladásokat nem tapasztaltam. Csekélyes rugott bor-

duk dbját 15—20 frton; a jobbakat feljebb tartogatták.

Káposzta körülbelül 200 szekeren ismét sok is volt, s közte nagy és sok érett fehér is elég volt. Az árak 2 frt 40 krtól fel egészen 7 frtig; — egy pár kivételes esetben még 8 frt, sőt 8 frt 50 krig is voltak százankint.

Varsándról az idén a legnagyobb káposztákat hozták, — ezek keltek az idén legdrágább áron, sem a székudvari, sem az eleki nem volt oly nagy

az idén mint épen a varsándiaké. — A káposzta vásár még 2 óraker sem oszlott el; több szekéretterhet lekellett rakni, mert vidékről nem volt sok vevő.

A szénből 12 szekér volt, lassu kelet mellett zsákja 60 krral kelt kicsiben.

Fa alig, nád épen nem volt, ennek el is mult már az ideje, a nádverők már igen dolgozhatnak.

Halat szekéren csupán egy helybeli szatócs hozott leginkább csekély potykát; — a helybeli

és dobozi vizről, a halászok csolnakokon is keveset hoztak.

A friss nagy süllőnek fontját 40—50 krra rá-tartották; — egyébféle hal 12 krtól 25 krig kelt leginkább de lassan, úgy hogy a szekeren hozott roncsolt halból még 2 óraker megvolt egy harmad rész.

Sz. L.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

124)

Első a maga nemében OBETKO és ERNYEY

1-5

39. számú raktára Aradon.
Dús választékú téli tárgyak és lábbelik.

Gyapot tárgyak.

Berlini és harras fonalból

harisnyák gyermekeknek 25, 35, krtól, hölgyek és uraknak 50, 70, kr. 1 frt. 1 frt 20 krtól. Vadászó harisnyák 1 frt. 50, 2 frt.

Alsó ingek és nadrágok urak és hölgyeknek, merino, castor és wadmollból 1 frt 50 kr. 2 frt. 2 frt 50. 3 frt. 4 frtig.

Egészségi alsó ingek és nadrágok angol pamutból, melyek a testről az izzadságot szárítják 1 frt 20. 1 frt 50, 2 frt.

Utazó schawelok és horgolt kendők 60, 80 kr. 1 frt. 1 frt 50. — Angol plaidok 10, 12 frt.

Ágy-pokróczok 6, 8 frt.

Capichonok és fejkötők gyermekeknek 50 kr. 80 kr. 1 frt. 1 frt 20., hölgyeknek 1 frt 80. 2 frt. 2 frt 50.

Gyermek-visitkék és ruháscák derékkal 1 frt 20. 1 frt 40. 2 frt.

Meleg kézelők, melegítő szarak (gamaschen) horgolt gyermek-sapkák és kis cipők.

Kiváló téli tárgyak.

melyek az egészség fentartására különösen szükségesek.

Gyomor- és has-melegítő 1 frt 80. 2 frt.

Egészségi talpak meltomból, melyek a lábbelibe tétetnek, gyermekeknek 35 kr., hölgyeknek 45 kr., uraknak 55 kr.

Tüdő vagy mell-melegítő 75 kr. 85 kr 1 ft.

Nemez-papucsok, melyek a lábbelibe huzatnak, különösen fagyos lábakra ajánlhatók 75 kr. 1 ft 50.

Vadászkalapok szürke posztóból fiuknak 1,80. 2 ft. Uraknak 2,50, 2,80.

Téli vadász és uti sapkák fiuknak 1 ft. 1 ft 20. 1 ft 50. Uraknak 1 ft 75. 2 ft. 2 ft 50.

Lábbelik.

Gyermek posztó félcipők 60. 70. 80. kr. 1 frt-tól. — Bársony, bőr és brünell magas cipők 1 frt 60. 2 frt. 2 frt 20. — Szegzett talppal és réz orral 2 frt 50. 2 frt 80. 3 frt. —

Női fél cipők nemez, posztó, bőr és bársony 1 frt 15. 1 frt 20. 1 frt 50. 1 frt 75. 2 frt 25.

Női magas cipők brünell, bársony és bőrből 2 frt 60. 2 frt 80. 3 frt 50. Szegzett talppal és beléssel 4 frt, 4 frt 50. 4 frt 80.

Fiu cipők szegzett talppal 2,20. 2 frt 50. 3 frt.

Fiu eszímák 3 frt. 3 frt 50. 4 frt. 5 frt.

Férfi lábbelik tartósságáért kezeskedünk. 1 pár könnyü topán 4 frt 50. 5 frt. 1 pár vastag talpú borjúbőr 6 frt. 6 frt 50. 7 frt. 7 frt 50. Egész meleg flanel belésű és parafabetéttel 8 frt. 9 frt. 9 frt 50. — 1 pár bagaria eszima 12 frt. 12 frt 50. — 1 pár borjúbőr nadrág alá való eszima 8 frt. 8 frt 50. — 1 pár posztó-szárú bagaria feji eszima 10 frt. 11 frt.

Finom bécsi fénymáz (wichs) fontja 35 kr.

Kesztyűk

Glacé bőr 1 pár 90 kr. 1 frt. — Óz bőr 1 pár 1 frt. 1 frt 20 kr. — Szarvasbőr 1 pár 1 frt 60. 1 frt 80. — Bélelt bőrkesztyűk 1 frt 75. 2 frt. 2 frt 50. — Posztókesztyűk gyermekeknek 25. 30 kr. — Urak és hölgyeknek 40. 60. 80 kr. 1 frt.

Broche és fülbevalók, karékek nyakláncok, medaillonok talmi aranyból, bronce és kauskuból legújabb minták szerint.

Színházi és báli legyezők minden színben 60. 80 kr. 1 frt. 1 frt 50. 3 frtig.

Utazó felső eszímák nemezéből 1 frt 50. 2 frt. 2 frt 50 kr.

Légelzárók melyek által ablakok és ajtók légmentessé tétetnek, rőfe 4½ kr. 5½ kr,

Esőernyők

pamutból 1 frt 20. 1 frt 50. 2 frt. — Alpaca szövetből 2 frt 80. 3 frt 50. — Selyemből 5 frt 50. 6 frt 50. 8 frt.

Esőköpenyek 10, 12, 15 frt.

Házi szükségletek.

Amerikai húsvágó-gép ajánlható disznó-ölésekhez, melyekkel 1 óra alatt 20 font hus vágható, darabja 8 frt 50. és 12 frt 50.

Angol asztali kések, finom alpaca kanalak. **Alpaca-ezüst**, mely tartósságáról a n. é. közönséget már volt szerencsénk meggyőzni.

Kávéperkelők, örlők és főzők, a legjobb készülettel. Pohárnak való pléhtálcák, kenyér- és süteménykosarak.

Petroleum lámpák.

Fának és papirnak való nagy kosarak. — Gyermekbölcső kosarak.

Toilett tárgyak.

Szappanok, parfümök, szárvizek és szépitők. **Dohányzó készlet**, tajték pipák és szopókák. **Pipa asztalok** és állványok, dohány- és szivar-tartók.

Gyermekjátékok.

Névnapi és alkalmi ajándéktárgyak.

Rövidárúk.

Postai rendevények gyorsan eszközöltetnek.

Egy 3 utcai szobából, konyha és kamarából álló lakás december 1-ső napjától kezdve kiadó ifju Puskás József házában.

MI ELSŐ FERENCZ JÓZSEF isten kegyelméből Ausztria császára, Magyar-, Csehország királya stb. stb. — miután nekünk **FIALA JÓZSEF** bécsi illatárus alázattal előnkbe terjeszté, hogy ő lelkiismeretes tudomása szerint, egy

családi hajnövesztő-kenőcsöt

talált fel, úgy elhatárázánk magunkat Fiala Jánosnak és örökösének az említett találmányért kizárólagos szabadalmat összes tartományunkban, az 1862. augusztus 14-én kelt szabadalmi feltételek mellett adományozni. stb.

Már 400 év óta fennálló legjobb csalhatlan

120)

hajnövesztő szer.

8—12

A haj fentartására és növesztésére nincs semmi jobb, mint a világszerte ismeretes és híressé lett, az orvosi tekintélyek által megvizsgált, a legfényes és csudásos sikerrel koronázott. — Ő felsége által szabadalmazott illatos **családi hajnövesztő-kenőcs.**

Melynek rendes használata által a legkopaszabb fej, dus hajzatúvá leend, szürke-, vörös-hajak sötét színt kapnak, erősíti a fejbőrt, eltávolít minden nemü korpa képződményt pár nap alatt, megakadályozza a haj kihullását, a hajnak természetes fényt ad, göndör lesz, és megoltalmazza az ősziülestől a legkésőbb korig, egy nagy tégely utasítással együtt 1 frt 40 kr. postai küldéssel 1 frt 50 kr. — **Egyedüli bécsi főraktár.**

FIALA ALAJOS illatárus és szab. tulajdonosnál Bécs IX. Bezirk Pramergasse, Nro 19. Városi gyógytár Szent-István tér (régi cs. k. tábori gyógytár.) Pesten: Török József, Prágában: Fürst J. Pólában: Hernig B. Ismét eladók nagy engedésben részesülnek, és minden hazai lapokban közhírré tétetnek.

Megrendeléseknél mindég **családi hajnövesztő-kenőcs** cím alatt kérem a megrendeléseket.